

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.nef.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

INSTITUTA ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO BIH ZA 2008. GODINU

Broj: 01/02-07-16-1-512/09

Sarajevo, maj 2009. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	6
4.	Planirani i izvršeni budžet	6
5.	Javne nabavke	7
III	KORESPONDENCIJA	8
Prilozi:		
	- Tabela 1. Odobreni i izvršeni budžet za period 01.01. do 31.12.2008. godine	9
	- Komentari klijenta na Nacrt izvještaja o reviziji za 2008. godinu	
	- Odgovor Ureda za reviziju na komentare klijenta	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (u daljnjem tekstu: Institut) i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2008. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Instituta sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima ("Službeni Glasnik BiH" broj 5/01) i Međunarodnim revizijskim standardima (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te kako je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem pribavljanja revizijskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka se zasniva na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola.

Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo kako su pribavljeni revizijskih dokazi dovoljni i odgovarajući te osiguravaju osnovu za mišljenje revizora .

Kvalifikacija:

1. Procedure javnih nabavki nisu u potpunosti provedene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji Instituta prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Instituta u toku 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom, osim za kvalifikaciju navedenu pod točkom 1.

Sarajevo, 25.05.2009. godine

Zamjenica generalnog revizora

Božana Trninić

Generalni revizor

Milenko Šego

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Institut za intelektualno vlasništvo je samostalna državna upravna organizacija osnovana Zakonom o snivanju instituta za intelektualno vlasništvo BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 43/04). Prije osnivanja Instituta kao samostalne državne upravne organizacije, za poslove vezane za intelektualno vlasništvo bio je nadležan Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Institut je nadležan za obavljanje stručnih i upravnih poslova u području intelektualnog vlasništva i to za: područje zaštite industrijskog vlasništva; područje zaštite autorskih i srodnih prava; područje zaštite intelektualnog vlasništva. Bosna i Hercegovina putem Instituta, ostvaruje članstvo i suradnju s odgovarajućim međunarodnim institucijama i sa sličnim nacionalnim institucijama u području intelektualnog vlasništva.

Institutom rukovodi direktor i njegov zamjenik.

Sjedište Instituta je u Mostaru u ulici Kralja Petra Krešimira IV/8a.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju je izvršio reviziju poslovanja Instituta za 2007. godinu, o čemu je sastavljen izvještaj. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvještaju o reviziji Instituta za 2007. godinu i Institutu je sugerisano da ih razmotri, te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Institut je dostavio odgovor Uredu za reviziju u skladu sa odredbama Člana 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija BiH o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nedostataka koje su identifikovane u revizijskom Izvještaju za 2007. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2007. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- Institutu je riješeno pitanje radne jedinice nužne za uvezivanje sa ISFU sistemom.
- Izvršen je povrat više uplaćenih stimulacija u 2007. godini.

Nerealizovane preporuke:

- Tokom revizije ponovo smo uočili određene propuste i nedostatke u primjeni Zakona o javnim nabavkama.

Aktivnosti koje su u toku

- Poduzimane su aktivnosti u pogledu realizacije dinamike upošljavanja (koja se dobrim dijelom veže za proces planiranja i izvršenja budžeta), no međutim ista nije realizovana u toku 2008. godine.

3. Sistem internih kontrola¹

Tokom revizije izvršili smo ispitivanje sistema internih kontrola računovodstvenih i administrativnih procedura i kvalitet finansijskog upravljanja u Institutu. Cilj spomenutih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju finansijski izvještaji te je li finansijsko upravljanje usklađeno sa postojećim propisima. Uočene primjedbe na postojeći sustav internih kontrola u Institutu odnose se na manje nedostatke u procesu planiranja i izvršenja budžeta, određene slabosti uočene prilikom procedura javnih nabavki, kao i konstatovani nedostaci prilikom vršenja popisa sredstva i izvora sredstva (isti su se ogledali u činjenici kako postoje određena tuđa stalna sredstva na upotrebi u Institutu a da popisna lista sa istim nije dostavljena vlasniku).

Osim toga smatramo kako Elaborat o izvršenom popisu nije sačinjen na način, da isti sadrži sve bitne radnje i procedure koje su izvršene tokom popisa, eventualne poteškoće i probleme koji su se javili tokom popisa, kao i preporuke rukovodstvu. Nadalje, uvjerali smo se da je od strane Instituta pokrenuta inicijativa prema Ministarstvu finansija i trezora, u cilju potpunog odvajanja budžeta za potrebe prikupljanja vlastitih prihoda, kako bi se osigurale preciznije evidencije i izbjegle poteškoće koje se jave prilikom pogrešnih uplata od klijenata drugih instituta.

Nedostatak kvalitetnog sistema internih kontrola ili njegova nedovoljna primjena, za posljedicu može imati određeni utjecaj na racionalno upravljanje i poslovanje institucijom.

Preporuka: Revizija sugeriše nastavak dogradnje postojećeg sistema internih kontrola i dosljednu primjenu postojećih pravila i procedura. Nadalje potrebno je kreirati takav sistem internih kontrola koji će preventivno otklanjati moguće slabosti i nepravilnosti u razumnom uvjerenju.

4. Planirani i izvršeni budžet

Ispitujući učinkovitost sistema internih kontrola u procesima planiranja i raspolaganja javnim sredstvima uočene su određene slabosti koje nisu značajnije uticale na istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja i pravilnost poslovanja u 2008. godini, ali koje mogu imati uticaja na poslovanje u budućem periodu.

Budžet Instituta za 2008. godinu je odobren u iznosu od 1.413.626,00 KM (na tekuće izdatke je odobreno 1.313.626,00 KM a na kapitalne iznos od 100.000,00 KM), a realizovan u ukupnom iznosu od 1.209.346,00 KM, što je 86 % od planiranog iznosa, a što se može vidjeti u priloženoj tabeli Odobreni i izvršeni budžet za period od 01.01. do 31.12.2008. godine (prilog br. 1.).

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovodioci i ostali zaposleni sa svrhom stjecanja razumnog uvjerenja u vezi s postizanjem ciljeva na području sljedećih kategorija: 1. učinkovitost, 2. pouzdanost finansijskog izvještavanja i 3. usklađenost s primjenjivim zakonima i propisima.

Nadalje budžet ja planiran na bazi 45 uposlenika a stanje na dan 31.12.2008. je iznosilo 37 uposlenika, što predstavlja manje za 8 uposlenika od planiranog.

Posljedice ovakvog načina planiranja i izvršenja budžeta se u određenom rezervisanju budžetskih sredstava u cjelini (radi se o iznosu 204.280,00 KM) jer se neodgovarajućim planiranjem rezerviše više sredstava nego što je potrebno za normalno funkcionisanje i ostvarivanje zakonom propisanih funkcija Instituta.

Revidiranjem procesa izvršenja budžeta uočili smo na kontu Jubilarne nagrade za stabilnost u radu i darovi djeci, isplatu po osnovu nabavke novogodišnjih paketića za djecu uposlenih u Institutu u iznosu od 1.800,00 KM, bez prethodno dobijene saglasnosti Ministarstva finansija i trezora ili odgovarajuće odluke Vijeća ministara.

Preporuka: *Kada su u pitanju transakcije navedene vrste, revizija je mišljenja da je potrebno pribaviti saglasnost Ministarstva finansija i trezora ili isplatu vršiti na osnovu validne odluke Vijeća ministara, kako bi na nivou institucija BiH imali jedinstven pristup u pogledu ovakve vrste troškova.*

Ostale naknade: Revizijom izdataka na poziciji Ostale naknade utvrdili smo da je isplaćen iznos od 6.400,00 KM, a isti se odnosi na plaćanje troškova vanrednog školovanja uposlenih na fakultetima i drugim visokoškolskim ustanovama u BiH.

Preporuka: *Revizija je mišljenja kako se podrazumijeva da zaposleni u institucijama BiH, prije samog zaposlenja, imaju odgovarajuće kvalifikacije i stručnu spremu za obavljanje poslova radnih mjesta na koja su putem javnog konkursa Agencije za državnu službu ili samostalno primljeni, tako da ne postoji potreba za njihovim dodatnim doškolovanjem. Također smo mišljenja kako je potrebno razlikovati sticanje zvanja od redovne edukacije u struci nakon stečenih zvanja.*

5. Javne nabave

Tijekom revizije smo utvrdili kako sustav internih kontrola kod procesa nabava, još uvijek nije uspostavljen na način da je osiguran potpun nadzor i kvalitetna kontrola u svim fazama procesa nabava, od samog planiranja procesa nabava do praćenja izvršenja zaključenih ugovora. Želimo skrenuti pažnju rukovodstvu Instituta na sljedeće nedostatke u procesima nabavki koje smo uočili tokom obavljanja revizije, a iste se odnose na sljedeće:

Usluge prijevoza (avio-karte) i goriva: Nije provedena procedura nabavki goriva u 2008.godini a radi se o realizovanim iznos od 4.442,41, KM na godišnjem nivou, kao i nabavka avio-karata u iznosu od 8.060,11 KM. Mada je Institut krajem godine dostavio Zajedničkim službama zahtjev za nabavku ovih kategorija troškova mišljenja smo kako je za 2008. godinu Institut trebao provesti postupke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama za pomenute robe i usluge.

Nabavka kompjutera i kompjuterske opreme: Procedura je provedena kroz otvoreni postupak a vrijednost zaključenog ugovora iznosi 37.229,00 KM.

Revizijom provedene procedure konstatovali smo kako je u tenderskoj dokumentaciji navedeno da će tehničke karakteristike opreme pisane u tenderskoj dokumentaciji biti eliminatorne, tj. da će ponude ponuđača koji ne budu ispunjavali minimalne tehničke zahtjeve navedene u tenderskoj dokumentaciji biti odbačene.

Međutim prilikom evaluacije ponuda iako jedan od ponuđača nije ponudio server traženih karakteristika (tražen server kućišta 5U, a ponuđen kućišta 4U), izvršeno je bodovanje koje je uzimajući obzir vrlo malu razliku u konačnom broju bodova prvo i drugoplasiranog bilo i odlučujuće.

Osim toga rok isporuke kao podkriterij u tenderskoj dokumentaciji nije jasno propisan, na način da nije određeno u odnosu na šta se taj rok računa, a upitno je i bodovanje samog roka jer su ponuđači nudili rok isporuke za svaku ponuđenu komponentu. Uočeno je kako na kovertama u kojima su dostavljene ponude nije napisano vrijeme prijema istih.

Nabavka softvera: Procedura nabavke softvera provedena je kroz konkurentski postupak, a vrijednost ugovora je 9.514,44 KM. Uvidom u tendersku dokumentaciju i ponude utvrđeno je kako su od tri zahtjeva za dostavu ponuda dva zahtjeva upućena firmama koje imaju istog vlasnika (fizičko lice).

Navedeno smo utvrdili uvidom u rješenja o upisu u sudski registar, koje je bilo zahtijevano tenderskom dokumentacijom. Kako Zakonom o javnim nabavkama nije propisano postupanje ugovornog organa u danoj situaciji, mišljenja smo kako je pri javljanju iste potrebno sa dodatnom pažnjom nego uobičajeno, razmotriti sve aspekte dostavljenih ponuda kako bi se ispitalo postojanje konkurencije, odnosno preduprijedile eventualne štetne posljedice za ugovorni organ.

Preporučujemo analiziranje svih pomenutih nedostataka i poduzimanje odgovarajućih aktivnosti, kako se isti ubuduće ne bi ponavljali, te dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama.

III. KORESPONDENCIJA

Institutu je dostavljen Nacrt izvještaja o reviziji za 2008. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Institut je dostavio komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji.

Po našoj procjeni, Institut nije dostavio nove dokaze i činjenice, koji bi uticali na značajniju izmjenu revizijskih nalaza sadržanih u Nacrtu izvještaja o reviziji. Po tom osnovu ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj dostavljen klijentu.

U prilogu Izvještaja dostavljamo sljedeće: Tabelu 1-Odobreni i izvršeni budžet Instituta za 2008.godinu, komentare Instituta na Nacrt izvještaja, te odgovor Ureda za reviziju na dostavljene komentare.

Revizijski tim:

Miro Galić, viši revizor

Nedžad Hajtić, revizor

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine

Odobreni i izvršeni budžeta za 2008. godinu

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni budžeta	Promjena strukture budžeta	Ostala povećanja budžeta*	Ukupno budžet (3+4+5)	Izvršenje Budžeta	Razlika (6-7)	Procenat (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	1,313,626		0	1,313,626	1,112,205	201,421	85
1.	Plaće zaposlenih	733,091			733,091	592,977	140,114	81
2.	Naknade troškova zaposlenih	196,600	-7,800		188,800	145,531	43,269	77
3.	Putni troškovi	60,185			60,185	57,281	2,904	95
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	31,159			31,159	28,293	2,866	91
5.	Izdaci za energiju i kom. Usluge	24,343	7,000		31,343	28,841	2,502	92
6.	Nabavka materijala	20,127			20,127	17,344	2,783	86
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	10,605	-2,000		8,605	6,439	2,166	75
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	178,028			178,028	177,991	37	100
9.	Izdaci za tekuće održavanje	9,737			9,737	6,555	3,182	67
10.	Izdaci za osiguranje	1,474			1,474	1,386	88	94
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	48,277	2,800		51,077	49,567	1,510	97
II	Kapitalni izdaci	100,000		0	100,000	97,141	2,859	97
1.	Nabavka zemljišta				0		0	#DIV/0!
2.	Nabavka građevina				0		0	#DIV/0!
3.	Nabavka opreme	100,000			100,000	97,141	2,859	97
4.	Nabavka ostalih stalnih sreds.				0		0	#DIV/0!
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.				0		0	#DIV/0!
III	Tekući grantovi	0		0	0	0	0	#DIV/0!
1.					0			#DIV/0!
2.					0			#DIV/0!
3.					0			#DIV/0!
					0			#DIV/0!
IV	Ukupan budžet	1,413,626		0	1,413,626	1,209,346	204,280	86
	Broj zaposlenih				45	37	8	82